

58.27092°N · 12.27268°E

INNOVATUM LIVING

UM LIVING TRAVENSEN

Upptäck det gröna kvarteret, mitt i Trollhättans hjärta.

INSPIRATION OCH INFORMATION OM INNOVATUM LIVING OCH BRF TRAVERSEN

PEAB
Peab Bostad

Tillsammans hittar vi hem

Vi vill att fler ska hitta hem. Hitta sig själva och leva sina liv. Hitta sin hemkänsla, i sin bostad men också i sitt kvarter och i sin stad. Vi vet att människor är olika, har olika drömmar och behov. Då kan inte alla bostäder se likadana ut, och ligga på samma adress. Därför strävar vi efter att utveckla bostäder för fler. Från norr till söder. Högt och lågt. Stort och litet. Vi hjälper dig att hitta hem.

Innovatumområdets tidigare verksamheter har gett namn och inspiration åt kommande bostadsrättsföreningar. Först ut var Brf Turbinen och nu står Brf Traversen på tur, som beräknas vara inflyttningsklar i slutet av 2022. Därefter följer ytterligare 6 st bostadsrättsföreningar.

INNEHÅLL

Ledare	4
Brf Traversen	6
Hjärnan bakom det gröna	14
För en hållbar morgondag	16
Balkonginspiration	20
Kontakt	25
Ett stycke svensk industrihistoria	26
Staden genom linsen	34

Innovatums grönaste bostadsetapp

Invid kanalen och kloss an till Brf Turbinen är vi på Peab nu i full gång med att utveckla Innovatum Livings andra bostadsetapp. Brf Traversen kommer bli ett grönskande inslag i boendebudet på Innovatumområdet och rymma 39 moderna lägenheter som sammanlänkas av en stor, inglasad trädgård.

Innovatumområdet i Trollhättan sjuder av liv och framåtanda. Platsen som genom tiden har varit hem till flera stolta industriföretag är numera hemvist till några av Trollhättans mest innovativa företag och forskningsverksamheter. Att vara med och utveckla denna plats är en fantastisk möjlighet för oss på Peab, men även för trollhätteborna. Och vi har redan kommit en bra bit på vägen; ca 200 lägenheter är färdigställda och ca 250 till ska det bli.

Näst på tur står Brf Traversen – en ny, grön oas där du och dina grannar kommer kunna njuta av allt det goda livet har att erbjuda. Kvarterets kronjuvel blir den 500 kvadratmeter stora inglasade trädgården, som rymmer allt från lummig grönska till sociala umgängesytor och gemensamma funktioner som gör livet både enklare

och roligare. Här bor du på stans bästa adress, med närhet till såväl kanal- och slussområdet som till Trollhättans bästa sevärigheter och besöksmål.

Visionen har varit att skapa ett funktionellt, bekvämt och tryggt boende som både är klimatsmart och energieffektivt. Därför har vi med omsorg valt ut byggmaterial med minimal klimatpåverkan och nyttjat förnybara energikällor som tar vara på våra gemensamma resurser och som bidrar till en mer hållbar morgondag.

I detta magasin kan du ta del av mer information om Brf Traversen och läsa om människorna som varit med och utvecklat det som kommer bli Innovatums grönaste bostadsetapp. Blir du sugen på att flytta in, är det bara att lämna en intresseanmälan på peabbostad.se/traversen

Emelia Antonsson

EMELIA ANTONSSON
DISTRIKTSCHIEF PEAB BOSTAD

Peab reserverar sig för eventuella ändringar och tryckfel. Lägenheter och övriga miljöer som visas i trycksaken är idébilder som kan vara utrustade med tillval och avvika från det slutgiltiga boendet.

Detta magasin ges ut av Peab Bostad Väst, Nellickevägen 22, 401 80 Göteborg. Telefon 031-700 84 00.
Ansvarig utgivare: Emelia Antonsson. **Kontaktperson:** Susanne Kristensson, susanne.kristensson@peab.se.
Produktion: Start Communication, startcommunication.com. **Projektledning:** Veronica Jensen, Johanna Hellmér Wiberg. **Form:** Ola Westher, Michael Winnerholt. **Text:** Marcus Denmark. **Papper:** Amber Graphic.
Tryck: Linderöths Tryckeri AB.

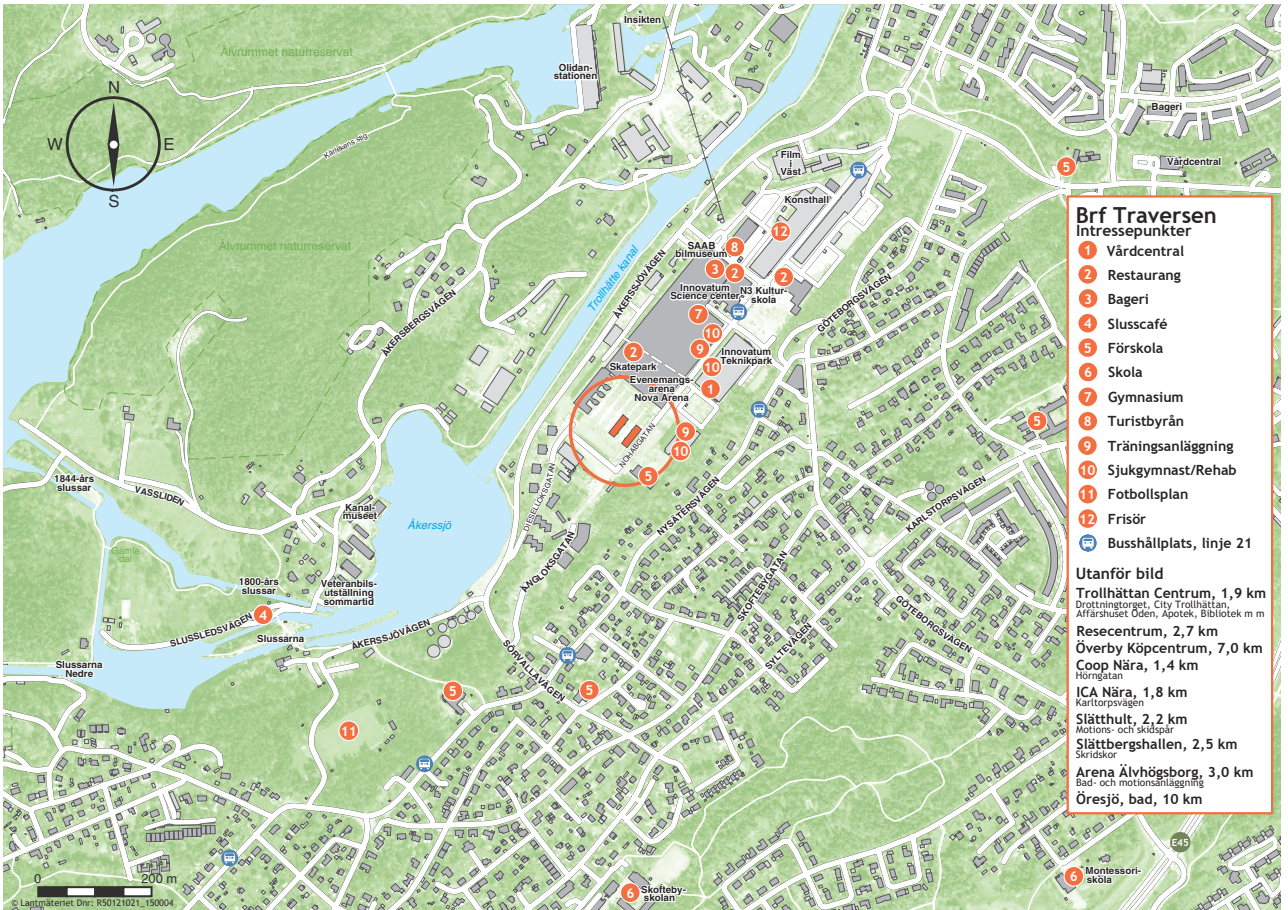
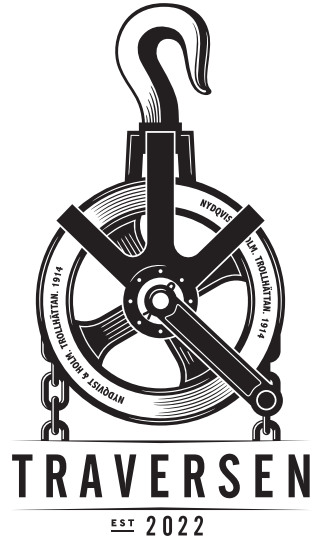
Svanenmärkta med licens.nr: 30410810. EU Ecolabel, FSC® – The mark of responsible forestry. www.fsc.org. FSC® C012880 och PEFC™ PEFC/01-31-126 certifierade.

Bilder från Innovatums bildarkiv där inte annat anges.

*Tillsammans
hittar vi hem*

PEAB
Peab Bostad

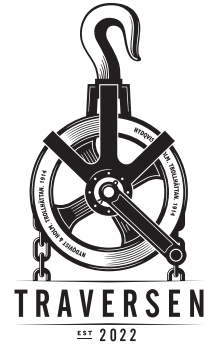
BRF TRAVERSEN

Ett grönt kvarter, mitt i Trollhättans hjärta.

I det nya framväxande bostadsområdet Innovatum Living håller vi på att utveckla framtidens boende. Näst på tur står Brf Traversen, en ny grön oas där du och dina grannar kommer kunna njuta av allt det goda livet har att erbjuda. Här bor du med gemensam inglasad trädgård, som kan nyttjas året om.

An aerial architectural rendering of a modern apartment building. The building features a grey facade, large windows, and balconies with outdoor furniture. A prominent feature is a glass-enclosed courtyard or atrium on the right side, which is filled with greenery and plants. The building is surrounded by a paved area and some landscaping, including a circular lawn area and a set of stairs leading to a lower level. The overall design is clean and contemporary.

INNOVATUM

SUSANNE KRISTENSSON
PROJEKTCHEF PEAB BOSTAD

Kronan på verket. Glanspunkten. Pricken över i:et. Ja, det som gör Brf Traversen unikt gentemot övriga bostadskvarter i Trollhättan är onekligen den 500 kvadratmeter stora inglasade trädgården som sammanlänkar de två bostadshusen. Förutom ett enastående ljusinsläpp och ett behagligt inomhusklimat året om kommer trädgården inrymma flera sociala ytor och funktioner som gör livet både enklare och roligare. Innanför de jättelika glaspartierna kommer bland annat finnas lounge- och vistelseytor, fikaplatser, gym, övernattningsslägenhet, mötesrum och snickarverkstad. Från gården tar man sig direkt in i garaget med p-platser för de boende. Vill man hellre cykla finns flera utrymmen för cykelparkering.

Här finns livets alla bekvämligheter innanför glaset – och utanför dörren

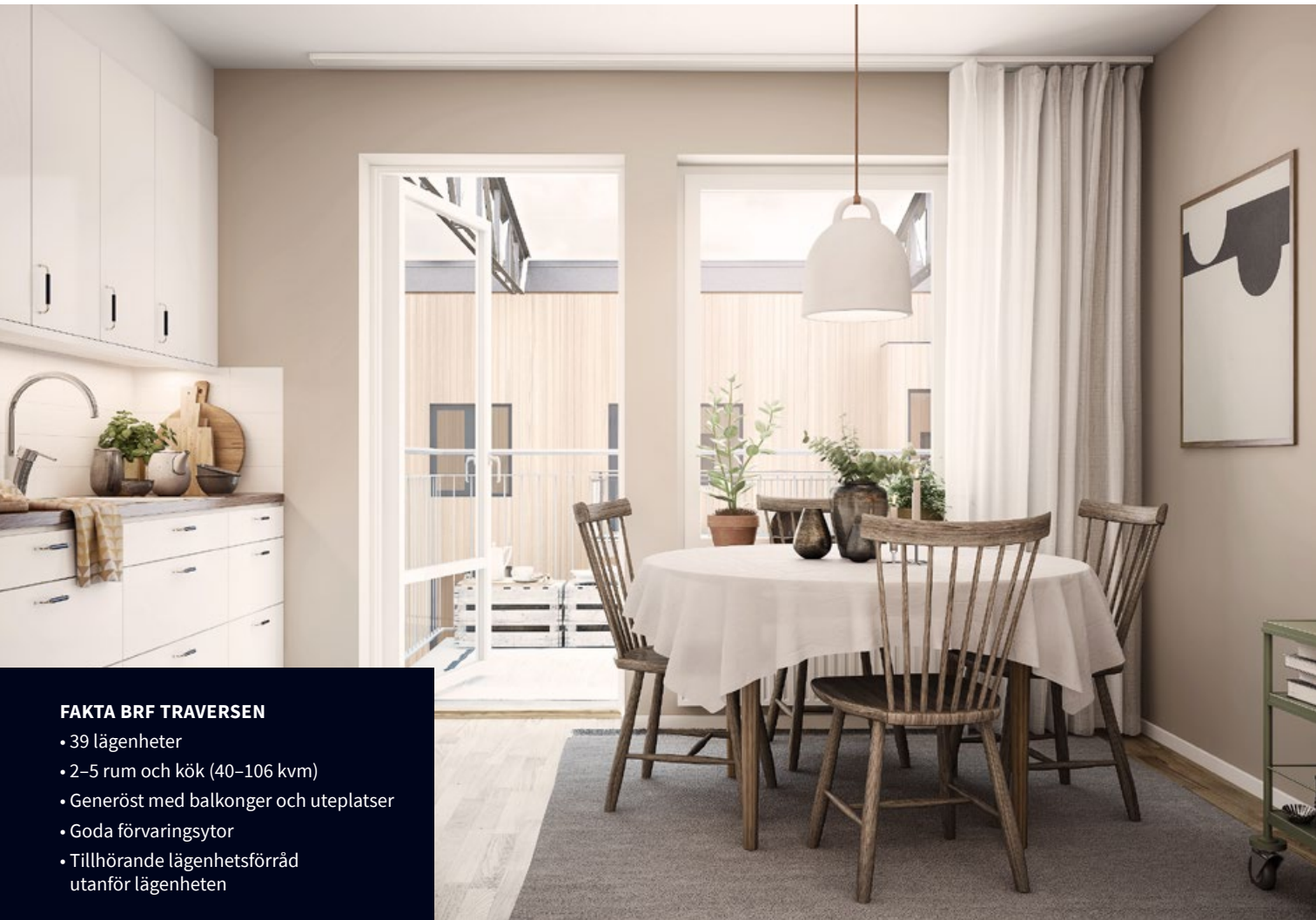
– Vår ambition med Brf Traversen har varit att skapa ett boende som uppfyller drömmen om en bekväm och hållbar vardag. Vi tycker att vi lyckats bra och känner oss stolta över att kunna erbjuda bostäder med rogivande och gröna ytor som främjar ett aktivt liv med träning, hobby och umgänge året om. Att huset dessutom är byggt med hänsyn till vår miljö, t.ex. genom solceller, återbruk av dagvatten och miljövänliga produktval, gör oss lite extra nöjda.

Alla funktioner och ytor kommer finnas tillgängliga för de boende i kvarteret, vilket skapar naturliga mötesplatser att umgås på, såväl med grannar som med familj och vänner som är på besök. Med allt nära till hands direkt utanför ytterdörren blir trädgården helt enkelt en plats som erbjuder allt man kan tänkas behöva för ett bekvämt och funktionellt vardagsliv.

Dubbelt upp på grönskan

Som boende i Brf Traversen får du dessutom direkt tillgång till den takterrass med utegård som sammanlänkar Brf Traversen med Brf Turbinen. Utegården blir en grön plats med umgängesytor, planteringar och ett stort växthus på 70 kvadratmeter. Här kan du i sällskap av andra trädgårdsintresserade botanisera bland växterna eller sätta igång ditt alldeles egna odlingsprojekt.

”Att huset dessutom är byggt med hänsyn till vår miljö, t.ex. genom solceller, återbruk av dagvatten och miljövänliga produktval, gör oss lite extra nöjda.”

FAKTA BRF TRAVERSEN

- 39 lägenheter
- 2–5 rum och kök (40–106 kvm)
- Generöst med balkonger och uteplatser
- Goda förvaringsytor
- Tillhörande lägenhetsförråd utanför lägenheten

HELENA KARLSSON
SÄLJ- OCH KUNDANSVARIG

Klassiska lägenheter med dubbel balkong eller uteplats

Bland de kommande lägenheterna finns tvåor, treor, fyror och femrummare på 40 till 106 kvadratmeter.

Merparten av lägenheterna får antingen dubbla balkonger eller dubbla uteplatser. Gemensamt för alla lägenheter är att de får goda förvaringsytor och ett tillhörande förråd utanför lägenheten. De större lägenheterna i Brf Traversen kommer även vara utrustade med dubbla toaletter och extra dusch.

Känslan av nytt

När du för första gången kliver innanför dörren till din nya lägenhet i Brf Traversen möts du av vitmålade väggar som lyser upp den tidlösa, trestaviga och matta ekparketten. I köket väntar moderna vitvaror, däribland integrerad diskmaskin, varmluftsugn och induktionshäll. Köksinredningen kommer från Vedum och består bland annat av överskåp med luckor samt underskåp med fullutdragbara, dämpade lådor för ökad bekvämlighet. Badrummet är i sin tur utrustat med spegelskåp, handfatskommod, handduks-tork, glasade duschväggar, tvättmaskin och torktumlare.

Ja, det kommer minst sagt vara en lyxig känsla att flytta in i en av Brf Traversens nybyggda lägenheter. Förutom att allt är orört och att alla bekvämligheter finns på plats, kommer du som boende genom ett par fria val få chansen att sätta din helt egna stil på boendet.

– De vitmålade väggarna går att målas om till sandbeige eller ljusgrå – två kulörer som ligger helt rätt i tiden. I köket kommer du kunna välja både färg på bänkskivan och vilka beslag du vill ha på luckor och lådor. Slutligen kan du i badrummet välja bland fyra kulörer på klinker och om du vill ha blankt eller matt kakel.

Att tillhöra en bostadsförening innebär dessutom att du slipper tänka på saker som att klippa gräs, skotta snö och annat underhåll som annars faller på den enskilde husägaren. Oavsett vilken storlek och antal rum du väljer på din nya bostad kan du vara säker på att få en välplanerad lägenhet som nyttjar varenda kvadratmeter maximalt.

Hur mycket vill du betala för din nya bostad?

Du som väljer att köpa någon av de 39 lägenheterna i Brf Traversen har själv möjlighet att avgöra prislappen. Så här går det till: Om du inte hunnit bygga upp något stort sparkapital ännu, eller inte vill låsa upp dina pengar i bostaden, kan du välja att köpa den till ett lägre pris, mot en högre månadsavgift. Om du däremot har pengar som du vill investera i bostaden kan du välja att betala ett högre pris, vilket ger dig en lägre månadsavgift. Ditt val påverkar inte månadsavgiften för någon annan i föreningen.

En innovativ stadsdel med naturen inpå knuten

Brf Traversen är beläget i det nygamla Innovatumområdet som idag är hemvist till några av Trollhättans mest innovativa företag och forskningsverksamheter. Det är en plats som sjuder av liv och framåtanda – men också en plats med närhet till vacker och avkopplande natur. Här bor du precis vid kanalen, på bekvämt avstånd till såväl det unika fall- och slussområdet som stans bästa grönområden och promenadstråk.

Heltäckande utbud av service och nöjen

På Innovatumområdet finns ett rikt service- och aktivitetsutbud samt spännande besöksmål för såväl ung som gammal. Från kvarteret har du nära till vårdcentral, restauranger, frisör och träningsanläggningar i form av gym och badmintonhall. En ny förskola finns och för dig som har barn i gymnasieåldern finns en gymnasieskola.

I området finns även evenemangshallen Nova Arena som anordnar allt från mässor till filmpremiärer och rockkonserter; Konsthallen Trollhättan som bjuder på såväl nationell som internationell samtidskonst, guidade visningar och konserter; och Innovatum Science Center, där hela familjen kan upptäcka modern teknik och prova på fascinerande experiment.

Hjärnan bakom det gröna

Innanför Brf Traversens jättelika glaspartier kommer den 500 kvadratmeter stora trädgården breda ut sig som en grön, lummig oas. Hjärnan bakom grönskan är ingen mindre än landskapsarkitekten John Tizzard, vars vision har varit att skapa något alldeles unikt – inte bara för Trollhättan, men för Sverige i stort.

Visionen om en grön inglasad trädgård har varit aktuell länge för Innovatumområdet. Tanken är att skapa ett intressant och attraktivt inslag i boendebudet, och när John anlätades för projektet började idén anta verkliga konturer.

– När jag kom in i bilden började vi testa olika lösningar och jag skissade på trädgårdens storlek och innehåll. Min vision var att skapa någonting som tidigare inte gjorts i liknande projekt i Sverige. Jag ser framför mig en skandinavisk blandskog, där de traditionella björkarna och tallarna ersätts med exotiska växter från södra hemisfären.

Mycket eftertanke har ägnats åt att skapa en så pass behaglig inomhusmiljö som möjligt i trädgården, både för de boende i kvarteret och för växterna som ska slå rot här. Med tanke på det svenska klimatets skiftande temperaturer har växtvalet i synnerhet varit en av de stora knäckfrågorna.

– Som lägst kommer trädgården ha en temperatur på ca 12–13 grader under

vintern och en maxtemperatur på 28 grader under sommaren. Växtvalet måste klara av denna variation. Det finns naturligtvis även andra viktiga faktorer att ta i beaktande, såsom luftfuktighet, ljusinsläpp och hur man bygger in bevattning.

Trädgården kommer få en varierad flora. Marktäckande växter med olika bladform och färg varvas med blommande buskar från bland annat Kameliaskäppet. Det kommer också finnas inslag av prydnadsgräs och utrymme för tre stora träd som tar plats och skapar höjd.

– Kännetecknande för trädgården är de tre stora träden som kommer skapa ett starkt intryck. Det blir två stycken *Ficus nitida*, som är en citronfikus från Australien, kombinerat med en *Podocarpus macrophyllus*, som är ett livskraftigt barrträd. Dessa kombineras i en lekfull design vad gäller materialval och utformning.

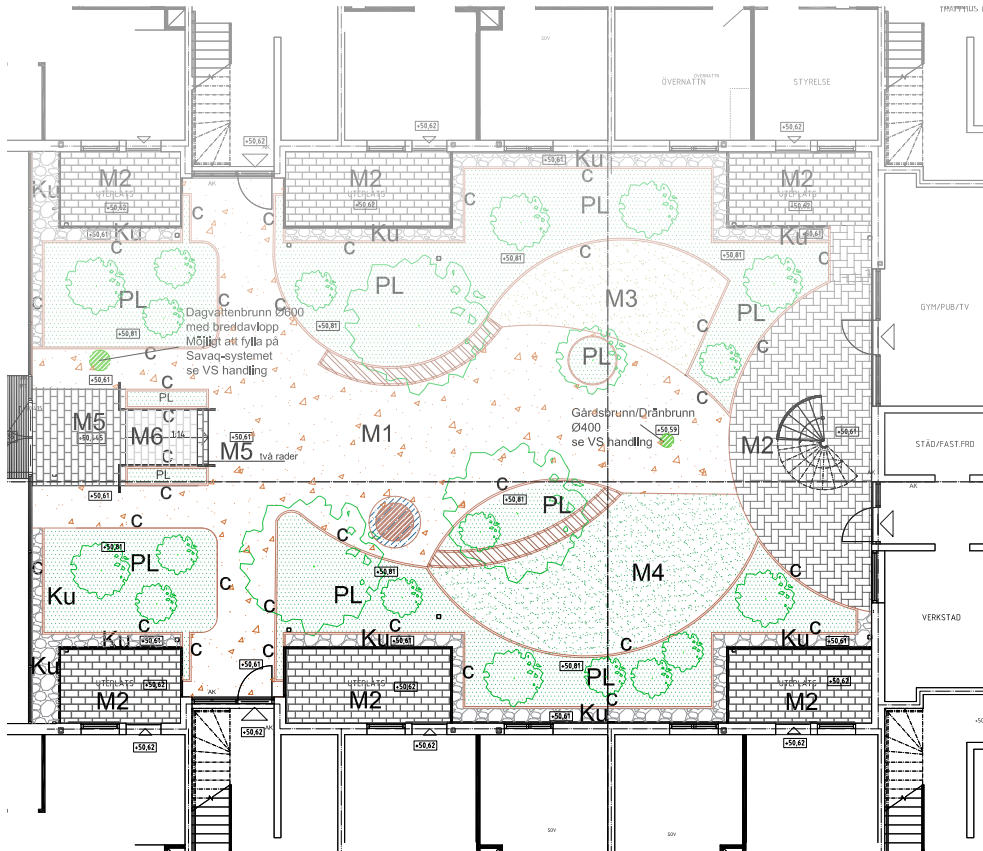
Valet av material har varit en viktig ingrediens för helhetsbilden. Platsen där Brf Traversen byggs har ett industriellt förflutet, något som John försökt ta fasta på i utformningen av trädgården.

Med över 30 års erfarenhet i bagaget har John arbetat med allt från stadsplanering till gestaltning av allmänna parker och privata trädgårdar i både Sverige och England. Målbilden är alltid att skapa hållbara och stimulerande platser med ett bestående arv, där hänsyn tas till miljön och sammanhanget i fråga.

– Som en hommage till det industriella arvet har jag använt cortenplåt för de upphöjda planteringsytorna. Detta kombineras på marknivå med olika typer av marksten i betong, platsgjuten betong och marktegel som samspelar bra med kvarterets exteriöra tegelfasad. Jag har också blandat in moderna beläggingsmaterial som asfaltgummi i olika naturfärger – ett mjukt underlag för t.ex. lek och aktivitet. Det viktigaste av allt är dock växterna som skapar gröna kontraster överallt.

Tack vare de stora fönsterpartierna blir ljusinsläppet generöst i trädgården när solen ligger på. Men under vinterhalvåret kommer bra belysning vara avgörande för de boendes trivsel och för växternas överlevnad. Detta har John Tizzard löst med hjälp av smart inomhusbelysning och växtbelysning som sätts igång under höst- och vintermånaderna.

– Ljussättningen är en viktig del av trädgårdens helhetsupplevelse. Grundbelysningen kommer bestå av pollare som lyser ned mot marken. Under vintertid, från november till februari, kommer växtbelysning aktiveras och förlänga dagsljuset från kl. 15–19. Detta i kombination med olika effektbelysningar skapar ett trivsamt och sobert ljus året runt.

Trädgården kommer vara en behaglig plats att vistas i året om – oavsett årstid. Med sociala ytor och bekväma funktioner tillgängliga för alla kvarterets boende skapas naturliga mötesplatser att umgås på, såväl grannar emellan som med familj och vänner som är på besök. För att inte störa trädgårdens flora, är det inte tillåtet att varken odla eller ha levande växter på sin balkong i innergården. Däremot får man odla på balkongen på utsidan.

– Precis som med alla andra projekt jag jobbar med är det viktigt att tänka på användaren som ska nyttja ytan. Innergården kommer bli en härlig plats med olika rum för spontana möten, fikastunder eller varför inte en gårdsfest. Allt under ett glastak i behaglig temperatur året om.

För en hållbar morgondag

På Peab har vi länge haft ett stort miljöengagemang. Med visionen att vara Nordens samhällsbyggare vill vi skapa ett hållbart samhälle och hållbara bostäder för kommande generationer. Och med sikte på att fasa ut miljö- och hälsofarliga produkter till år 2030, vara 100 procent resurseffektiva år 2040, och klimatneutrala senast år 2045, bidrar vi till en sundare morgondag.

Det löper en grön tråd genom allt vi gör. När du flyttar in i ditt nya hem kan du vara säker på att hållbarhet är en grundpelare i varje del av vårt bostadsbyggande – från första idé till valet av material, installationer och teknik.

I den här artikeln berättar Peabs hållbarhetsspecialist Caroline Andersson mer om de klimatsmarta byggmaterial och lösningar som kommer bidra till att göra Brf Traversen till Innovatumområdets grönaste bostadsetapp.

– I vårt nya, gröna bostadskvarter Brf Traversen har vi på Peab arbetat för att skapa en helhet där alla dimensioner av hållbarhet beaktas: ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Genom nyttjandet av mer klimatsmarta byggmaterial, förnybara energikällor och andra innovativa lösningar har målbilden varit att skapa en levande, grön livsmiljö som värnar om såväl miljön som de boende i kvarteret.

Närproducerat samhällsbygge

Ja, vad innebär egentligen närproducerat samhällsbygge? Kortfattat innebär det att vi använder oss av lokala resurser, både i

form av egen personal och egentillverkade produkter, men också i form av lokala underentreprenörer. Vi arbetar helt enkelt närproducerat, vilket utgör grunden i vårt miljö- och klimatarbete. Andra viktiga delar i arbetet är bland annat användningen av ECO-Betong, ECO-Asfalt, återvinning av material samt utfasning av fossila bränslen för transporter. Dessa åtgärder är stora och starka steg mot de miljömål vi har satt upp inom Peab.

Brf Traversen får ECO-kostym

I dag pågår en intensiv debatt om betong, det material som byggt våra bostäder,

CAROLINE ANDERSSON
HÅLLBARHETSSPECIALIST PEAB

vår infrastruktur, ja – hela vårt moderna samhälle. Brf Traversen kommer till stor del att byggas i betong. Men inte vilken betong som helst. För att minska klimatavtrycket i såväl produktion som byggnation kommer vår nya, klimatförbättrade ECO-Betong användas i så stor utsträckning som möjligt, bland annat i huskropparnas stommar. I vår ECO-Betong har vi ersatt en del av cementen, som står för 90% av betongens klimatpåverkan.

– Att förfina produkter som traditionellt har hög klimatpåverkan är ett sätt för oss på Peab att ta ansvar för våra projekts påver-

kan och samtidigt bidra till att branschen i stort får tillgång till mer hållbara material.

Även förgårdsmarken och garaget kommer få minskad klimatpåverkan – dessa ytor kommer nämligen beläggas av vår klimatförbättrade ECO-Asfalt. Vid framställning av ECO-Asfalt används återvunnen asfalt och bioolja, som är tillverkad av vegetabiliska restprodukter från livsmedelsindustrin. Tack vare att den är klassad som koldioxidneutral har vi kunnat minska koldioxidutsläppen vid tillverkningsprocessen med hela 63%.

Genom återanvändning av asfalt minskar vi även uttaget av naturresurser.

– Genom bioolja och återanvändning av asfalt kan vi genom vår ECO-Asfalt minska vår klimatpåverkan utan att slutprodukternas egenskaper påverkas. ECO-Asfalt kan helt ersätta konventionell varmtillverkad asfalt i alla typer av arbeten, exempelvis högtrafikerade vägar, flygfält, industriplaner, hamnar, gator och cykelbanor. Vår ECO-Asfalt har samma höga kvalitet som vanlig asfalt, den är bara mer klimatsmart.

A large array of blue solar panels is shown from a low angle, receding into the distance. The panels are arranged in a grid pattern with white lines. The sky is a clear, bright blue with a few scattered white clouds. The overall scene is bright and sunny, representing clean energy.

”Att skörda energi från solens strålar är inte bara positivt ur miljösynpunkt – det minskar även de totala energikostnaderna.”

Solceller på taket

För att ytterligare minska kvarterets klimatavtryck kommer ca 200 kvadratmeter solpaneler installeras på taket. Panelerna kommer från Peabs dotterbolag Glacell och blir ett närproducerat komplement till energiförsörjningen i kvarteret.

– Att skörda energi från solens strålar är inte bara positivt ur miljösynpunkt – det minskar även de totala energikostnaderna.

Värdefull naturresurs och resurseffektivitet

En grönskande och lummig innergård behöver sin beskärda del vatten. Både klimat och väder påverkar tillgången på yt- och grundvatten, och under somrarna är det inte ovanligt att bevattningsförbud

råder. För att spara på naturens resurser och för att inte slösa på grundvatten i onödan, kommer regnvatten samlas upp och återanvändas i det bevattningssystem som kommer installeras i kvarterets inglasade trädgård.

– Vi ser regnvatten som en värdefull naturresurs som med fördel kan återanvändas till bevattning av områdets växter.

Ytor för välbefinnande

Den 500 kvadratmeter stora inglasade trädgården är utformad med de boende i fokus och kommer erbjuda naturliga, sociala mötesplatser som skapar välbefinnande och balans. Här kan man omgiven av lummig grönska sätta sig och läsa en god bok eller ta en gemensam fika.

– Det blir ett unikt boende med goda förutsättningar för social samvaro och samhörighet. Här finns också en övernattningslägenhet som gäster och familj på besök kan nyttja, en snickarverkstad där man kan laga cykeln eller låna verktyg, ett gym att motionera i och en samlingsplats där den biologiska mångfalden främjas och står i centrum.

Under vintertid kommer också växtbelysningen i trädgården förlänga känslan av dagsljus. Detta i kombination med att temperaturen aldrig understiger 13 grader skapar goda förutsättningar för trevliga kvällar även under senare delen av året.

Förvandla balkongen till ett andra vardagsrum – med Möbelmästarnas 5 bästa tips!

I Brf Traversen kan man i de flesta lägenheterna njuta av lyxen av att ha en balkong som vetter in mot den frodiga, inglasade trädgården. Med en lägsta temperatur på 13 grader och med ett förlängt dagsljus under vintermånaderna blir trädgården en behaglig plats att vistas i året om – och balkongen likaså.

Under sommaren är balkongen som ett andra vardagsrum för många – en plats för avkoppling och samvaro bland kuddar och växter. I Brf Traversen kommer du kunna njuta av balkongen alla dagar om året, men hur ska du tänka för att skapa en mysig plats där växtlighet inte får ta plats? Här får du fem enkla tips från Möbelmästarna i Trollhättan på hur du kan tänka för att skapa en inbjudande och behaglig balkong att koppla av på året om.

Inredningsbilder från: House Doctor och Tell Me More.

Möbelmästarna i Trollhättan slog upp portarna redan 1988 – då hette de NattiNatti och var som namnet avslöjar specialiserade på sängar och sovrumsutrustning. På den tiden låg butiken på Storgatan i Trollhättan, men 2003 flyttades hela verksamheten till nya lokaler i Hojum. I dag är Möbelmästarna ett komplett möbelvaruhus som på sina 4 000 kvadratmeter erbjuder ett stort och brett sortiment av möbler och inredning – från sängar, matbord och stolar till soffor, fåtöljer och lampor. Ja, helt enkelt allt du kan tänkas behöva för ditt hem!

1. Skapa en ombonad känsla med naturmaterial

Satsa med fördel på möbler och inredning i jordnära naturmaterial, det skapar en inbjudande och ombonad känsla och förhöjer mysfaktorn på balkongen. Här finns det gott om alternativ att välja på – från loungemöbler i rotting med mjuka sittdynor till stolar och bord i trä och bambu. Kombinera gärna med en härlig matta på golvet för att ytterliga förhöja mys känslan!

2. Höj stämningen med mysbelysning

Få saker skapar så mycket stämning som belysning på balkongen. En ljusslinga virad runt balkongräcket bidrar med ett varmt och härligt ljus när mörkret faller och är dessutom en fin inredningsdetalj som skänker en lyxig guldkant till din balkong. Men sluta inte där – förhöj stämningen ytterligare med stora ljuslyktor på golvet och små lyktor på borden. Eller varför inte ett par fina golvlampor i olika storlekar?

3. Mjuka upp med fina textilier

Oavsett vilken stil du eftersträvar bidrar tyger och textilier med en mjuk och behaglig känsla och skänker ett härligt intryck till balkongen. Pynta med dekorativa kuddar och dynor, häng pläddar på stolsryggar eller klä in balkongbordet i en duk. Testa dig fram med olika material, texturer och färger – det kan inte bli annat än bra!

4. Ge golvet lite kärlek

Vill du ha det mjukt och skönt under fötterna går det alldeles utmärkt att täcka balkonggolvet med en matta. Då balkongen vetter in mot den inglasade trädgården och är skyddad från väder och vind behöver du inte begränsa dig till en matta som enbart lämpar sig för utomhusbruk. Det betyder att du fritt kan välja bland en uppsjö av mattor i olika material för att skapa den där lyxiga och ombonade känslan ute på balkongen. Har du svårt att bestämma dig för en variant kan du alltid lägga ut flera mattor och skapa ett vackert lapptäcke av olika färger och former!

5. Personliga detaljer

Eftersom att balkongen är under tak med en behaglig temperatur under årets alla dagar kommer den bli som en naturlig förlängning av din bostad. Flytta gärna ut personliga detaljer såsom stora vaser, keramik eller dina favoritböcker att stapla på golv och bord. Placera en serveringsvagn med fina glas och karaff för dagens alla fikapauser eller en mindre hylla med minnen från livets alla resor. Här ska vara en plats för avkoppling, så lagom mycket är allra bäst.

INNOVATUM
TROLLHÄTTAN • SVERIGE

58°16' N / 12°16' E

Kontakta oss för mer information kring Brf Traversen

Försäljningen av bostadsrätterna i Brf Traversen sköts av våra samarbetspartners på Svensk Fastighetsförmedling. Det är hit du ska vända dig om du har frågor om lägenheterna, funderingar som rör köpprocessen eller andra tankar kring en eventuell affär.

Sofia Sandflo

FASTIGHETSMÄKLARE

Svensk Fastighetsförmedling

Telefon: 0707 461 133

sofia.sandflo@svenskfast.se

Emelie Lindblom

FASTIGHETSMÄKLARE

Svensk Fastighetsförmedling

Telefon: 072 402 04 25

emelie.lindblom@svenskfast.se

Arkitekt: Contekton Arkitekter

Visualiseringsbilder: Carbonwhite och Contekton Arkitekter

Peab reserverar sig för eventuella ändringar och tryckfel. Lägenheter och övriga miljöer som visas i trycksaken är idébilder som kan vara utrustade med tillval och avvika från det slutgiltiga boendet.

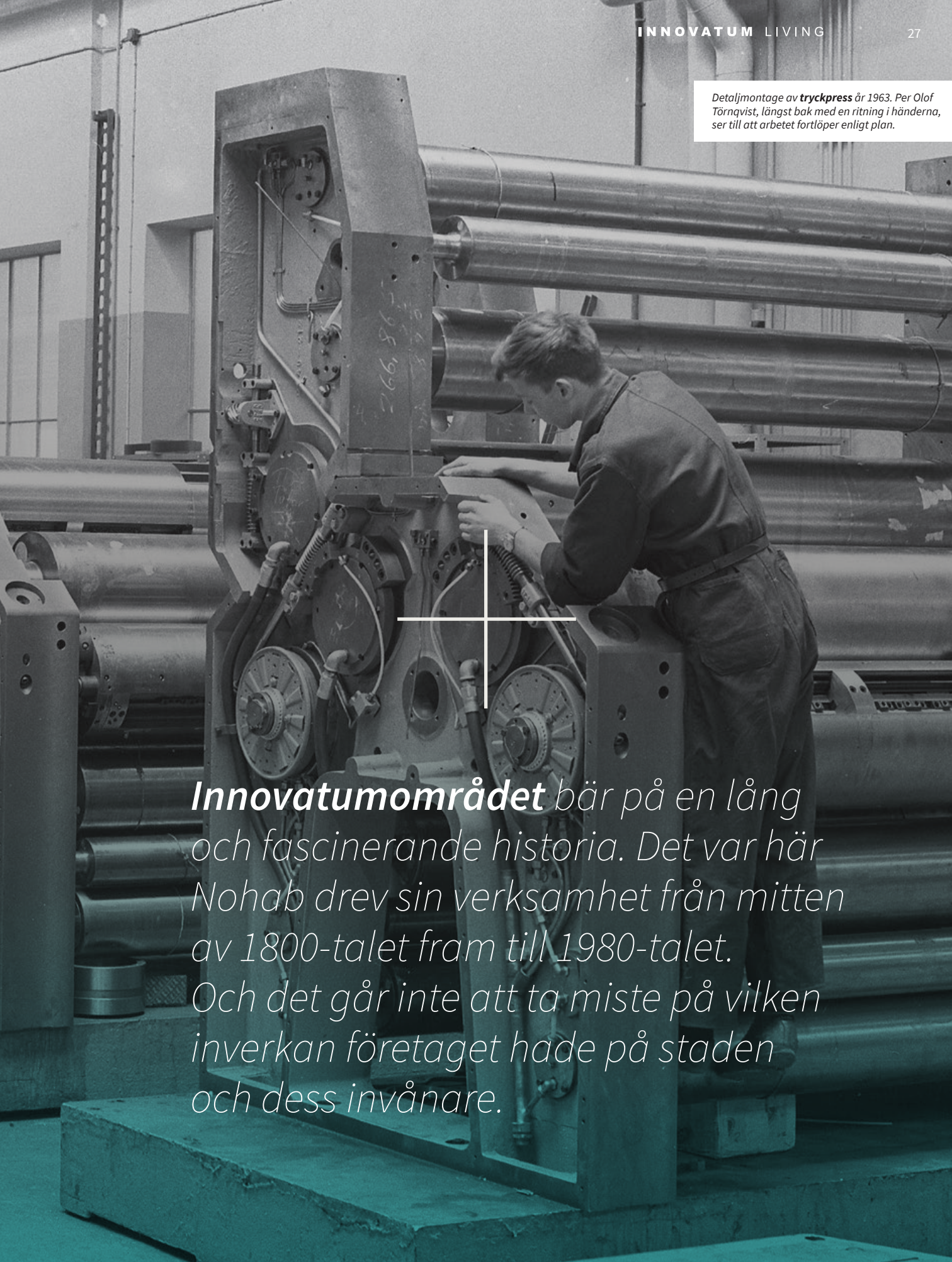

ETT STYCKE
SVENSK

INDUSTRIHISTORIA

1847–1986

Detaljmontage av tryckpress år 1963. Per Olof Törnqvist, längst bak med en ritning i händerna, ser till att arbetet fortlöper enligt plan.

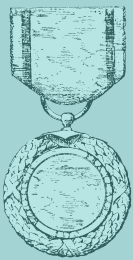
Innovatumområdet bär på en lång och fascinerande historia. Det var här Nohab drev sin verksamhet från mitten av 1800-talet fram till 1980-talet. Och det går inte att ta miste på vilken inverkan företaget hade på staden och dess invånare.

ETT STYCKE SVENSK INDUSTRIHISTORIA

Trollhättans Mekaniska Verkstad bildades av Johan Henrik Antenor Nydqvist, Carl Olof Holm och Johan Magnus Lidström redan år 1847. Huvudfokus var att tillverka vattenturbiner och man fick en flygande start för verksamheten. De två första åren gick man från 9 till 50 anställda. Under 1850-talet började man även tillverka ångmaskiner med stor framgång. Sommaren 1865 kom den första ordern på ett ånglok, som skulle komma att trafikera den nya järnvägslinjen Uddevalla–Vänersborg–Herrljunga. Här är några av milstolparna i företagets historia:

1878

lämnade det hundra­de loket fabriken och på Parisutställningen samma år fick Trollhättans Mekaniska Verkstad ta emot en **silvermedalj** för sina fina lok.

1893–1894

byggdes en egen järnväg med **svängbar bro** över kanalen från företagets lokaler över till Trollhättans järnvägsstation. Järnvägen gick på denna tid rakt igenom staden, där Drottninggatan ligger idag. År 1904 flyttade man verksamheten till östra sidan av Trollhätte Kanal och företaget hade vid denna tidpunkt växt till över 1000 anställda. Under detta årtionde levererade man bland annat **8 meter långa skruvar** till Panamakanalen och **dävertar** till Titanics livbåtar.

1916

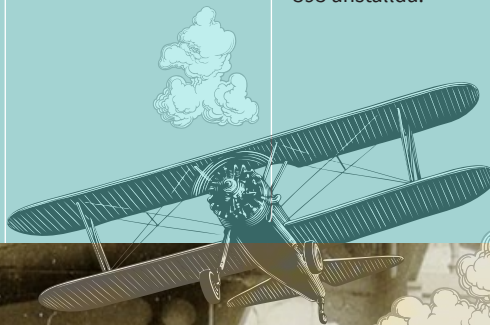
var ett händelserikt kapitel i företagets historia. Trollhättans Mekaniska Verkstad ombildades till aktiebolag under namnet Nydqvist & Holm AB (Nohab). En av de största ägarna i företaget var SKF i Göteborg. Detta år tillverkades också **turbinerna** till Olidans Kraftsstation.

1920

fick Nohab en order på **1000 lok** till ryska SFSR. Av politiska skäl halverades ordern, men var ändå den dittills största i landets historia. Affären hade ett värde av 230 miljoner kronor och betalningen skedde i 56 ton rent guld. Strax efter leveransen av de ryska loken hamnade Nohab i djup ekonomisk kris. På bara sju år minskade personalstyrkan från ca 2600 till 395 anställda.

1930

bildade Nohab dotterbolaget Nohab Flygmotorfabrik AB. En licenstillverkning av **Bristol Jupiter-motorn** startade då på Nohabområdet, men flyttade senare till en ny fabrik på Stallbackaområdet. Svenska staten såg vid denna tidpunkt stor potential med flygplanstillverkning och Svenska Aeroplan AB (Saab) grundades i samarbete med Nohab och AB Svenska Järnvägsverkstäderna.

Nohabs ritkontor i början av 1900-talet.

1900

Under krisåren efter ryssloken hade Nohab inlett ett nära samarbete med AB Bofors, vilket resulterade i att Bofors köpte hela företaget 1935. I tiden kring andra världskriget kom vapentillverkning att bli den huvudsakliga produktionen på Nohab. Under denna period sålde man också flygmotortillverkningen till Volvo, vilken då bytte namn till Volvo Flygmotor AB.

Under 1950- och 60-talen tillverkades diesel-elektriska GM-lok som man exporterade till

bland annat Danmark, Norge och Ungern. Det sista ångloket tillverkades 1953 och man hade då levererat 2300 ång- och ellok från Nohab.

Under 70-talet köpte finska Oy Wärtsilä majoriteten av aktierna i AB Bofors-Nohab. Efter diverse omstruktureringar och bildande av dotterbolag övertog Wärtsilä samtliga aktier i Bofors-Nohab 1985. I samband med detta ändrade man också namn till Wärtsilä Diesel AB. 1986 lades resterna av AB Bofors-Nohab ner för gott och endast ett fåtal verksamheter drevs vidare av personalägda företag.

De allra flesta lok hade eleganta **mässingsskyltar** som angav tillverkaren. Med tiden blev dock skyltarna enklare och istället för unika skyltar slopades tillverkningsnumret så att alla lok med samma tillverkningsår kunde ha likadana skyltar. Sedermera övergav tillverkarna också mässingsskyltar för enklare varianter i aluminium.

Fotograf: Niklas Biedermann

Nohabs logotyp som kom att pryda många av de produkter som lämnade Trollhättan. Namnet togs i bruk 1916 och var en sammanslagning av Nydqvist och Holm.

1910

Ingenjören och uppfinnaren **Axel Welin** i verkstaden år 1910.

1953

Lossning av **löphjul** i Vuollerim utanför Jokkmokk år 1962.

Tre generationer **Nyqvist** år 1904.

Lok F 1200 som rullade ut från Nohab år 1914.

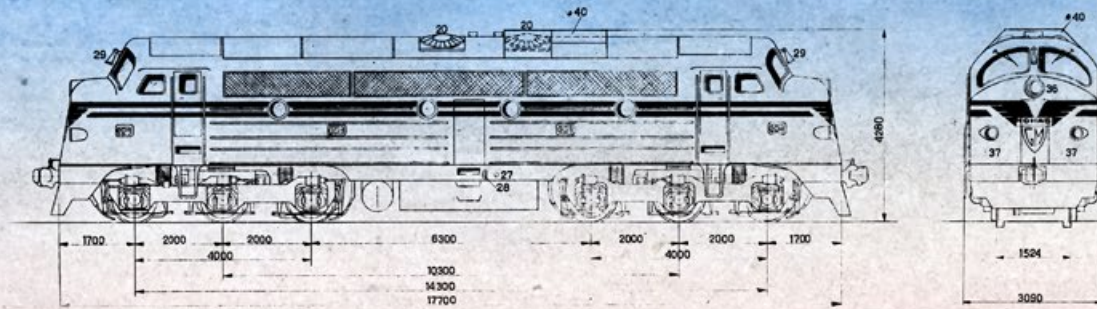

På avdelning 61 (nuvarande **Saab bilmuseum**) där man tillverkade bland annat ellok, ånglok och busschassin.

Rapidlok av typen 989 som tillverkades 1955-1961.

AXLE LOAD	MAX.	23 000 KG
WEIGHT ON DRIVERS	MAX.	19 000 KG
FUEL		7000 LIT.
SAND		300 LIT.
COOLING WATER		870 LIT.
LUBRICATING OIL		780 LIT.
MAX. SPEED (GEAR RATIO 58:19)		143 Km/h
		134 Km/h
		124 Km/h
		114 Km/h
		105 Km/h
		100 Km/h

NOHAB - CH
 1930 HP DIESEL ELECTRIC LOCOMOTIVE TYPE C40
 11 L 68 533

1930

Nohabs verkstadsområde på östra sidan av trafikkanalen. Fotot är taget från företagens vattentorn någon gång runt 1930. Tornet revs 1953.

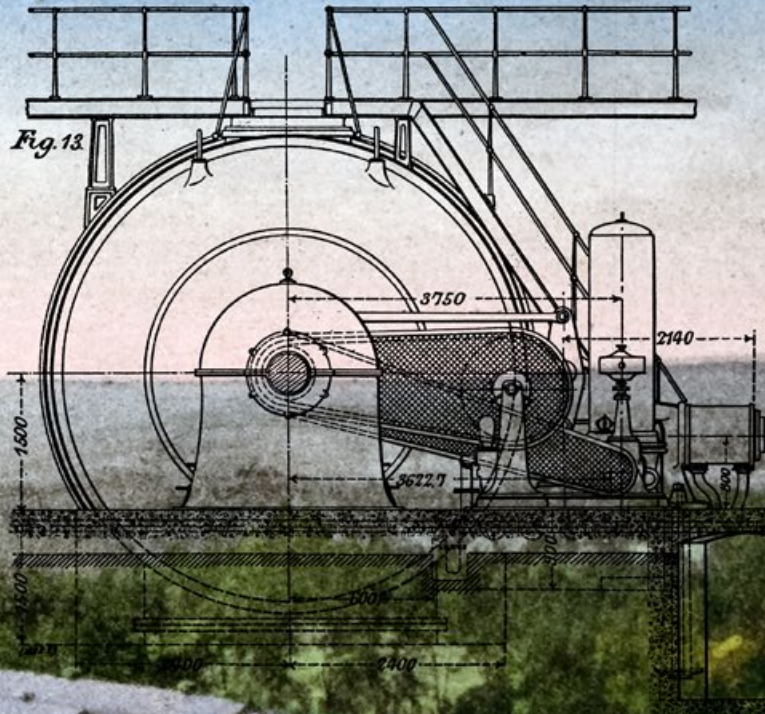
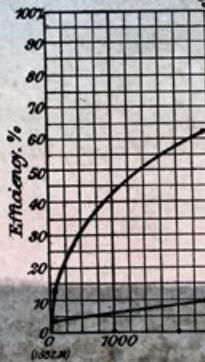

Fig. 14. RESULT
Curve "A"
"B"

avoid the corrosion over a di
be located qu
station.
The great
the plant
station at T
been suppli
manufacture
of the large
were first

BOHUSLÄNINGEN
Bohuslän-Dals största tidning
Tisdagen den 20 juni

**NOHAB redo möta
atomåldern**

Bygger gigantisk del
till Ågesta-reaktorn

Borgmästare i strejk

GENERAL dömd: 12 år

Skolans fostran

Bohusläningens löpsedel 20 juni 1961.

Staden genom linsen

Fotograferat av **Andreas Olsson**,
Michael Winnerholt och **Sebastian Lamotte**.

INNOVATIVE GENIUSWORK

